

РЕШЕНИЕ

№ 193

гр. С.З., 13.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С.З., VI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Николай Ил. Уруков

при участието на секретаря Павлина Г. Тодорова
като разгледа докладваното от Николай Ил. Уруков Гражданско дело № 20225500100005 по описа за 2022 година

Производството е на основание чл.43, ал.1 от ГПК/2008г./ и във вр. с чл.26 от ЗЗД.

Постъпила е искова молба от ищцата СТ. Г. Р., която чрез пълномощника си адв. Ч., твърди в исковата си молба, че двете с ответницата са сестри и като такива са наследници на Г.М.Г., с ЕГН ***** - починал на ***. Заедно с тях наследник на баща им била и майка им Ц.С.Г., с ЕГН ***** - починала на **, и на която също са наследници. Двамата им родители са починали в гр. С.З..

След смъртта си, баща им оставил в наследство притежаваните от него недвижими имоти:

- Дворно място и намиращите се в него постройки и което дворно място съгласно НА 68 том IV по нот. дело 1395/61 г. е с площ от 275 кв. м., находящо се в ***, при граници: Д.Г.К., С.Х., Б.М. и улица, съставляващо планоснимачен № 2987 в кв. 200 по плана гр. С.З. и което дворно място е урегулирано в парцел X - 2986,2987 в кв. 200. Въпросният недвижим имот и сградите, намиращи се в него съгласно Скица на поземлен имот № 15-851921/18.09.19г. се състои от 252 кв.м. и представлява поземлен имот с

идентификатор 68850.513.207 по кадастралната карта и кадастралните регистри одобрени със Заповед РД 18-43/25.05.2009г. на Изпълнителния Директор на АГКК и е с административен адрес ***, при граници и съседи на дворното място - имоти с планоснимачни номера: 68850.513.206; 68850.513.251; 68850.513.208; 68850.513.190; 68850.513.189. Сградите, които се намират и попадат в имота са :

- Сграда с планоснимачен номер 68850.513.207.1 със застроена площ от 74 кв. м., брой надземни етажи - 2 с предназначение еднофамилна жилищна сграда;

Сграда с планоснимачен номер 68850.513.207.2 със застроена площ от 11 кв. м, брой надземни етажи - 1 с предназначение еднофамилна жилищна сграда;

Сграда с планоснимачен номер 68850.513.207.3 със застроена площ от 11 кв. м., брой надземни етажи - 1 с предназначение постройка на допълващо застрояване.

Съгласно действащите правила на Закона за наследството и тъй като въпросният имот и сградите в него са придобити по време на брака на родителите им, след смъртта на бащата, майка им станала собственик на 2/3 идеални части от имота и сградите в него, а ищцата и сестра ѝ станали собственици на по 1/6 идеална част от тези имоти.

Баща им Г.Г. оставил в наследство и земеделски земи, намиращи се в землището на гр. ***, а именно:

Нива от 4,5 дка, пета категория, нахождяща се в землището на гр. ***, местност Д., представляваща имот № 388006 по плана за земеразделяне, при граници и съседи: имот № 388010 - нива на Б.С.З., имот № 388007 - нива на наследниците на С. и И.С.; имот № 000340 - полски път на Общината; имот № 388005 - нива на С.П.Х.. Съгласно Скица 15-860308/20.09.19г. издадена от Службата по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 4499 кв. м. и е с идентификатор 72165.388.6, при съседи имоти с идентификатори -72165.388.10, 72165.388.7, 72165.134.340, 72165.388.5. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 396,80лв.

Нива от 3,999 дка, пета категория, нахождяща се в землището на гр. ***, местност Ш., представляваща имот № 401028 по плана за земеразделяне, при

граници и съседни: имот № 401007 - нива на К.П.С., имот № 401006 - нива на наследниците на С.Г.С.; имот № 401027 - нива на М.П.П.; имот № 001433 - полски път Общинска собственост; имот № 401029 - нива на наследниците на Д.Х.К.. Съгласно Скица 15- 860311/20.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 3999 кв. м. и е с идентификатор 72165.401.28 при съседни имоти с идентификатори - 72165.401.433, 72165.401.29, 72165.401.7, 72165.401.6, 72165.401.27. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 313,50 лв.

Нива от 2,501 дка., шеста категория, находяща се в землището на гр. ***, местност Един алчак, представляваща имот № 409022 по плана за земеразделяне, при граници и съседни:

имот № 409056 - нива на наследниците на С.Х.Б.,

имот № 409057- нива на наследниците на П.Г.И.;

имот № 409023 - нива на наследниците на В.Х.К.;

имот № 001416 - полски път Общинска собственост;

имот № 409021 - нива на К.И.Б.. Съгласно Скица 15- 860316/20.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 2501 кв. м. и е с идентификатор 72165.409.22 при съседни имоти с идентификатори - 72165.409.23, 72165.409.57, 72165.409.56, 72165.409.21, 72165.409.416. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 3182,30лв.

Нива от 7,995 дка., от които 3,998 пета категория и 3.997 шеста категория, находяща се в землището на гр. ***, местност Т., представляваща имот № 418014 по плана за земеразделяне, при граници и съседни: имот № 418008 - нива на П.М.С., имот № 418007 - нива на З.М.И., имот № 418006 — нива на З.З.Г., имот № 418005 - нива на М.З.Б., имот № 418004 - нива на С.Д.Д., имот № 418003 - нива на С.Д.С., имот № 418002 - нива на С.П.Х.; имот № 418001 - нива на наследниците на С.Х.Б., имот № 000872 - път I клас Държавна собственост, имот № 418015 - нива на наследниците на К.К.Н., имот № 1428 - полски път Общинска собственост, имот № 418013 - нива на наследниците на Д.П.П.. Съгласно Скица 15- 860322/20.09.19г. издадена от

Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 7995 кв. м. и е с идентификатор 72165.418.14 при съседни имоти с идентификатори - 72165.418.4, 72165.418.5, 72165.418.6, 72165.418.7, 72165.418.8, 72165.418.13, 72165.418.428, 72165.18.15, 72165.418.872, 72165.418.1, 72165.418.2, 72165.418.3. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. №№ 7004014288/22.10.19г. е в размер на 783,50лв.

Съгласно действащите правила на Закона за наследството и тъй като въпросните земеделски земи били лична собственост на баща им, като след смъртта му неговата съпруга и страните по делото наследяват по 1/3 идеални части от тези имоти.

Майката на страните Ц.С.Г. починала на **, като след смъртта си оставила в наследство недвижими имоти:

- притежаваните от нея 2/3 идеални части от гореописаното дворно място и намиращите се в него сгради, както и следните земи, намиращи се в землището на гр. ***, а именно:

Лозе с площ от 2,390 дка., пета категория, находяща се в землището на гр. ***, с ЕКНМ 72165, местност "Ш.", представляваща имот № 395046, при граници и съседни имот № 395035 - лозе на М.Д.М., имот № 001408 - полски път на общината, имот № 395047 - лозе на Х.С.Х., имот № 395012 - лозе на Й.И.Б., имот № 395011 - лозе на М.П.Ч.. Съгласно Скица № 15-870092/25.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 2390 кв. м. и е с идентификатор 72165.395.46, при съседни имоти с идентификатори - 72165.395.11, 72165.395.12, 72165.395.47, 72165.395.408, 72165.395.35, 72165.395.10. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 387,20лв.

Нива с площ от 5,698 дка., пета категория находяща се в землището на гр. ***, с ЕКНМ 72165, местност Симанов кладенец, представляваща имот № 403015, при граници и съседни имот № 403012 - нива на наследниците на И.П.К., имот № 001411 - полски път на общината, имот № 403014 - нива на Х.С.Х., имот № 000648 - пасище, общинска мера на Община Т.. Съгласно Скица № 15-870094/25.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография

и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 5697 кв. м. и е с идентификатор 72165.403.15 при съседни имоти с идентификатори - 72165.403.16, 72165.403.648, 72165.403.411, 72165.403.12. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 502,50лв.

Нива с площ от 5,297 дка., пета категория намира се в землището на гр. ***, с ЕКНМ 72165, местност Симанов кладенец, представляваща имот № 414046, при граници и съседни имот № 414010 - нива на С.Г.С., имот № 001421 - полски път на общината, имот № 403047 - нива на Х.С.Х., имот № 001420 - полски път на Общината. Съгласно Скица № 15-870092/25.09.19г. на поземлен имот издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 5296 кв. м. и е с идентификатор 72165.414.46 при съседни имоти с идентификатори - 72165.414.420, 72165.414.47, 72165.414.421, 72165.414.10. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 386,10 лв.

Нива с площ от 1/3 идеална част от 3,005 дка., десета категория намира се в землището на с. О., с ЕКНМ 53847, местност Станчов дол, представляваща имот № 168012, при граници и съседни имот № 168011 - нива на наследниците на П.М.К., имот № 000611 - полски път на общината, имот № 168013 - нива на С.П.С., имот № 168009 - нива на наследниците на И.Н.Д., имот № 168008 нива на Д.Б.Д.. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014230/01.10.19г. е в размер на 21,60лв.

Нива с площ от 3,868 дка., шеста категория намира се в землището на с. О., с ЕКНМ 53847, местност А., представляваща имот № 177013, при граници и съседни имот № 177012 - нива на М.С.П., № 177016 - нива на наследниците на И.Х.И., № 177004 - нива на наследниците на С. и И.С., имот № 177003 - нива на П.К.Б., имот № 000571 - полски път на общината.; Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014230/01.10.19г. е в размер на 282 лв.

Нива с площ от 3,998 дка., пета категория намира се в землището на с. О., с ЕКНМ 53847, местност Симанов Кладенец, представляваща имот № 404005, при граници и съседни имот № 404028 - нива на Х.К.З., № 404020 -

нива на С.С.В., № 404004 - нива Х.С.Х., имот № 404006 - нива на П.С.Г., имот № 001411 - полски път на общината. Съгласно Скица № 15- 870098/25.09.19г. на поземлен имот издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 3998 кв. м. и е с идентификатор 72165.404.5 при съседни имоти с идентификатори - 72165.403.411, 72165.404.6, 72165.404.28, 72165.404.20, 72165.404.4. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 352,60лв.

Данъчната оценка на всички гореописани имоти е 3608,10лв., а общата данъчна оценка на всички имоти предмет на иска е 47981,20 лв.

Майка им Ц.С.Г. била наследник по закон на 1/3 идеална част от наследството, останало от нейния баща и дядо на страните - С.Х.И., починал на 27.07.1977г. Същият бил собственик на недвижими имоти, които с Решение за възстановяване собствеността върху отнети гори и земи от горския фонд в землището на гр. Т. № 09/24.08.2000г. са възстановени на наследниците му - Х.С.Х. с ЕГН *****, М.С.П. с ЕГН - ***** и нашата майка и наследодателка Ц.С.Г.. Тези недвижими имоти представлявали Иглолистни гори намиращи в землището на гр. ***, а именно:

Иглолистна гора с площ от 3,100 декара находяща се в местността „Припека“, представляваща имот № 612022 при граници и съседни - имот с № 000737 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000710 - дъре на Община гр. Т., имот с № 612020 - Иглолистна гора на наследниците на Й.Г.С. и имот с № 612021 - Иглолистна гора на наследниците на М.П.К. при ограничения на собствеността - Да се използва съгласно Закона за горите и Правилника за приложение Закона за горите.;

Иглолистна гора с площ от 27,200 декара находяща се в местността „Сари Казал“, представляваща имот № 616003 при граници и съседни: - имот с № 616004 - Иглолистна гора на наследниците на С.И.К., имот с № 616005 - Иглолистна гора на наследниците на И.Б.К., имот с № 000896 - Полски път общинска собственост, имот с № 000732 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000896 - Полски път общинска собственост, имот с № 616002 - Иглолистна гора на наследниците на С.К.Б., имот с № 618003 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 618002 - залесена територия на Община гр. Т., имот с № 000766 - широколистна гора на Община гр. Т., имот с № 000729 -

дере на Община гр. Т., имот с № 000732 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000729 - дере на Община гр. Т., имот с № 000732 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000729 - дере на Община гр. Т..

На 04.09.2019г. ответницата представила пред нотариус Искра Тотева, документ наименован „саморъчно завещание”, по силата на който общият им наследодател - майката на страните Ц.С.Г. завещала през 2014г. цялото си имущество на ответницата ИВ. Г. Д.. На същата дата - 04.09.2019г. нотариус Тотева съставила Протокола за обявяване на саморъчно завещание, в който посочила, че наследодател ката им Ц.С.Г. направила универсално завещание, по силата на което завещала цялото си движимо и недвижимо имущество, което притежава на ответницата ИВ. Г. Д..

Ищцата сочи, че много преди да бъде съставен документа, наименован саморъчно завещание, майка им Ц.С.Г. имала здравословни проблеми, които не ѝ позволявали да действа разумно. Същата имала множество заболявания, сред които били деменция и мозъчна атрофия. Тези и другите ѝ заболявания налагали необходимост от постоянни грижи за нея. Тези грижи били извършвани от ищцата и нейните близки, като те започнали още през 2013 г., когато състоянието на майка им се влошило след смъртта на нейния съпруг баща. Майка им често изпадала в състояние да не разсъждава нормално, липсвал ѝ здрав разум и дори на моменти не можела да разбира какво се случва с нея. В този период от време, ответницата извадила нова лична карта на майка им и започнала да получава полагаемата ѝ се пенсия, въпреки, че не полагала никакви грижи за нея. В действителност майка им Ц.Г. останала да живее при ищцата до смъртта си, като единствено ищцата полагала грижи за нея. По тези съображения счита, че въпросното завещание от 14.10.2014г., с което се уврежда правото ѝ да наследява, е направено от лице, което към момента на съставянето му не е било способно да завещава. В тази връзка счита завещанието за унищожавемо, като моли съдът да го прогласи за такова.

В случай, че съдът прецени, че към момента на съставянето му направеното завещание от общата им наследодателка същата е била способна да завещава, счита, че с така направеното завещание, с което наследодателката Ц.С.Г. е завещала на 14.10.2014г. цялото си имущество на ответницата - ИВ. Г. Д., е нарушена нейната запазена част от наследствената маса, за нея е налице правен интерес и поради което следва същата да ѝ бъде

възстановена изцяло, чрез намаляване на завещателното разпоредение.

Ищцата моли, след като докаже твърденията си, че към момента на съставяне на завещанието от 14.10.14г. майка й Ц.С.Г. не е действала разумно, съдът да постанови съдебно решение, по силата на което да унищожи направеното на 14.10.14г. саморъчно завещание от Ц.С.Г..

В случай, че съдът прецени, че към момента на съставянето на 14.10.2014 год. саморъчно завещание от общата им наследодателка същата е била способна да завещава, при условията на евентуалност, моли да постанови съдебно решение, по силата на което да възстанови изцяло нейната запазена част от наследствената маса, останала от общата им наследодателка, чрез намаляване на завещателното разпоредение.

Ответницата И.Г. Д., чрез пълномощника си, е депозирала писмен отговор на исковата молба, с който оспорва предявения на осн. чл.43, ал.1, б."а" от ЗН иск, с който се иска унищожаването на оставеното в нейна полза от майка й саморъчно завещание от 14.10.2014г. като недопустим и неоснователен. Оспорва изложеното в исковата молба, оспорва твърденията за фактите и обстоятелствата, направени в същата.

Сочи, че с ищцата са сестри. Покойната завещателка е тяхна майка, която починала на ** Майка й остава в нейна полза саморъчно завещание от датата 14.10.2014г., което било общо, универсално по своя характер и с него я назначила за своята единствена законна наследница. Оспорва като неверни твърденията в исковата молба, че това завещание е унищожаемо и че в момента на съставянето му майка й не е била способна да завещава. Счита завещанието за действително, съставено, написано изцяло и подписано от майка й-завещателката с пълно съзнание и по нейна воля и заявява, че ще се ползва от него. В момента на съставяне на завещанието майка й добре разбирала какво прави, поради което изрично записала в текста на завещанието, че го пише „с пълно съзнание за значението на акта", който извършва. На посочената в него дата-14.10.2014г. майка й била много добре, напълно годна да завещава, съзнавала добре какво иска и върши. Завещанието било направено напълно разумно, по нейна воля, както е записала „по добра воля", с пълно съзнание и отговорност от нейна страна за постъпките й и за техните последици. Изписването ръкописно на текста на завещанието, който е подробен, ясен и логичен показва разбиране от нейна страна за смисъла и

същността на акта, за свойството и значението на действията ѝ и последиците им, както категорично е посочила, че желае точно това разпореждане да произведе действие след смъртта ѝ.

Сочи също, че родителите ѝ са притежавали къща в гр.С.З. ***. Те живеели на първия етаж, а сестра ѝ живеела, и все още живее, на втория етаж със семейството си. Всички разходи и консумативни разноски за цялата къща били заплащани от родителите ѝ. От дълги години родителите ѝ били притискани от сестра ѝ и семейството ѝ да им прехвърлят къщата.

Баща ѝ починал на ***. Майка ѝ и ответницата се грижели за него, налагало се често да остава там, поради тежкото му състояние. Майка ѝ била физически и психически здрава в този период, както и няколко месеца след смъртта му. След помена за девет дни на баща ѝ, завели майка си в къщата им в село Л., за да се разсее и почине, като там останали от края на месец август до около средата на месец септември 2014г. Въпреки, че майка ѝ била разстроена от смъртта на съпруга си, била в добро здравословно състояние. Виждайки, че не може да разчита на ищцата, решила да направи завещание в полза на ответницата, която полагала грижи за нея и я е подкрепяла. Твърди, че ищцата не е проявявала грижи за родителите си, като след смъртта на баща им, започнала да оказва психически натиск върху майка ѝ да ѝ прехвърли къщата. За да избегне този натиск майка ѝ настояла ответницата да отиде да живее при нея. Твърди, че още тогава майка ѝ поискала да ѝ прехвърли къщата, но ответницата отказала, защото счела това за нередно спрямо сестра си. След като бащата починал, майка ѝ отново настояла за завещанието, което направила с пълното и ясно съзнание.

Месеци след съставяне на завещанието, около 18.06.2015г., видно от амбулаторен лист № 879/18.06.2015г. на д-р Дарина Кунева, за първи път у майка ѝ се проявило някакво леко объркване, дължащо се на падане, след като била ходила сама за карта за градския транспорт в много топло време. Междувременно била констатирана формация на долната устна, която през месец май 2015г. била оперирана. Майка ѝ била приета в адекватно състояние и се държала нормално в болницата. Справяла се по обичайния начин с нормалните неща от живота. Интересувала се за наследствените си имоти, вършела ежедневните неща, пазарувала, като до смъртта ѝ никой не е искал поставянето ѝ под запрещение или изпращане на лечение.

Предвид изложеното, моли, съдът да отхвърли иска за унищожаване на завещанието като неоснователен и да й присъди разноските по делото.

Не оспорва иска по чл.30 от ЗН, тъй като завещанието е общо, универсално и ищцата-като наследник със запазена част има право на такава в определения от закона размер, а тя не е дала повод за завеждане на този иск, поради което моли разноските по делото да се възложат на ищцата.

Предявеният иск е с правно осн. чл. 43, ал. 1 ЗН - прогласяване унищожаемост на завещание, което е направено от лице, което по време на съставянето му не е било способно да завещава. Неспособни да действат разумно са лицата, които не са поставени под запрещение, но поради слабоумие, душевна болест или друга причина не са в състояние да разсъждават нормално, липсва им здрав разум и не могат да разбират и да ръководят постъпките си. Дали това състояние е било трайно или кратковременно, е без значение. Важното е да е съществувало по времеизвършването на завещанието. Доказателствената тежест за подлежащите на доказване факти принадлежи на ищцата. Чрез универсално завещание, което придава качеството наследник на лицето, в полза на което е направено, завещателят се разпорежда с цялото или с дробна част от цялото си имущество и при заявено искане за възстановяване на запазена част от наследството не се формира маса по реда на чл. 31 ЗН, тъй като всички имущества, права и задължения на наследодателя, посочени в тази разпоредба се включват в завещателното разпореждане.

Съдът счита, че искът е процесуално допустим, своевременно предявен и следва да бъде допуснат до разглеждане в настоящото съдебно производство, тъй като искът е родово и местно подсъден по правилата на родовата и местната подсъдност като първа инстанция на настоящия и компетентен да разгледа и реши делото Окръжен съд- гр.С.З..

Ищцата СТ. Г. Р., редовно призована по делото, явява се лично и чрез процесуалния си представител адв. Ч., като молят съда да уважи изцяло така предявения от нея иск, по съображенията подробно изложени в съдебно заседание, по съществуващото на делото от датата 21.03.2022 год., Не е депозирана по делото писмена защита от ищцата или нейния пълномощник, но такава е била депозирана пред РС-С.З. при първоначалното разглеждане на делото.

Ответникът по делото ИВ. Г. Д., редовно призована, явява се адв. П.-

Гърнева, която от името на своята доверителка моли съда да отхвърли предявените иски, като неоснователни и недоказани, по съображенията подробно изложени в съдебно заседание от 21.03.2022 год., както и в депозираната от нея подробна писмена защита, както и допълнителна писмена защита.

След като се запозна с направените в Исковата молба претенции, със становищата на всяка една от страните по делото, със събраните по делото писмени доказателства и с приложимите по казуса материално-правни и процесуални норми, ОС-Ст.Загора счита за изяснено и доказано следното :

ОТНОСНО ДОПУСТИМОСТТА НА ИСКА :

Безспорно е по делото се установява от представените и приети като доказателства по делото, че така предявения иск се явява родово и местно подсъден на настоящия Окръжен гр. С.З.. Същият е процесуално допустим, поради което следва да бъде разгледан по съществото си в настоящото гражданско съдопроизводство.

ОТНОСНО ОСНОВАТЕЛНОСТТА НА ИСКА:

Безспорно е установено, по делото е, че ищцата и ответницата са сестри и като такива са наследниците на Г.М.Г., с ЕГН ***** - починал на датата ***. Заедно с тях наследник на баща им била и майка им Ц.С.Г., с ЕГН ***** - починала на **, и на която също са наследници. Дватама им родители са починали в гр. С.З..

След смъртта си, баща им оставил в наследство притежаваните от него недвижими имоти:

- Дворно място и намиращите се в него постройки и което дворно място съгласно НА 68 том IV по нот. дело 1395/61 г. е с площ от 275 кв. м., находящо се в ***, при граници: Д.Г.К., С.Х., Б.М. и улица, съставляващо планоснимачен № 2987 в кв. 200 по плана гр. С.З. и което дворно място е урегулирано в парцел X - 2986,2987 в кв. 200. Въпросният недвижим имот и сградите, намиращи се в него съгласно Скица на поземлен имот № 15-851921/18.09.19г. се състои от 252 кв.м. и представлява поземлен имот с идентификатор 68850.513.207 по кадастралната карта и кадастралните регистри одобрени със Заповед РД 18-43/25.05.2009г. на Изпълнителния Директор на АГКК и е с административен адрес ***, при граници и съседи на дворното място - имоти с планоснимачни номера: 68850.513.206;

68850.513.251; 68850.513.208; 68850.513.190; 68850.513.189. Сградите, които се намират и попадат в имота са :

- Сграда с планоснимачен номер 68850.513.207.1 със застроена площ от 74 кв. м., брой надземни етажи - 2 с предназначение еднофамилна жилищна сграда;

Сграда с планоснимачен номер 68850.513.207.2 със застроена площ от 11 кв. м., брой надземни етажи - 1 с предназначение еднофамилна жилищна сграда;

Сграда с планоснимачен номер 68850.513.207.3 със застроена площ от 11 кв. м., брой надземни етажи - 1 с предназначение постройка на допълващо застрояване.

Съгласно действащите правила на Закона за наследството и тъй като въпросният имот и сградите в него са придобити по време на брака на родителите им, след смъртта на бащата, майка им е станала собственика на 2/3 идеални части от имота и сградите в него, а ищцата и сестра ѝ /ответницата/ са станали собственици на по 1/6 идеална част от тези имоти.

Баща им Г.Г. оставил в наследство и земеделски земи, намиращи се в землището на гр. ***, а именно:

Нива от 4,5 дка, пета категория, находяща се в землището на гр. ***, местност Д., представляваща имот № 388006 по плана за земеразделяне, при граници и съседи: имот № 388010 - нива на Б.С.З., имот № 388007 - нива на наследниците на С. и И.С.; имот № 000340 - полски път на Общината; имот № 388005 - нива на С.П.Х.. Съгласно Скица 15-860308/20.09.19г. издадена от Службата по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 4499 кв. м. и е с идентификатор 72165.388.6, при съседи имоти с идентификатори -72165.388.10, 72165.388.7, 72165.134.340, 72165.388.5. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 396,80лв.

Нива от 3,999 дка, пета категория, находяща се в землището на гр. ***, местност Ш., представляваща имот № 401028 по плана за земеразделяне, при граници и съседи: имот № 401007 - нива на К.П.С., имот № 401006 - нива на наследниците на С.Г.С.; имот № 401027 - нива на М.П.П.; имот № 001433 - полски път Общинска собственост; имот № 401029 - нива на наследниците на Д.Х.К.. Съгласно Скица 15- 860311/20.09.19г. издадена от Служба по

Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 3999 кв. м. и е с идентификатор 72165.401.28 при съседи имоти с идентификатори - 72165.401.433, 72165.401.29, 72165.401.7, 72165.401.6, 72165.401.27. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 313,50 лв.

Нива от 2,501 дка., шеста категория, находяща се в землището на гр. ***, местност Един алчак, представляваща имот № 409022 по плана за земеразделяне, при граници и съседи:

имот № 409056 - нива на наследниците на С.Х.Б.,

имот № 409057- нива на наследниците на П.Г.И.;

имот № 409023 - нива на наследниците на В.Х.К.;

имот № 001416 - полски път Общинска собственост;

имот № 409021 - нива на К.И.Б.. Съгласно Скица 15- 860316/20.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 2501 кв. м. и е с идентификатор 72165.409.22 при съседни имоти с идентификатори - 72165.409.23, 72165.409.57, 72165.409.56, 72165.409.21, 72165.409.416. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 3182,30лв.

Нива от 7,995 дка., от които 3,998 пета категория и 3.997 шеста категория, находяща се в землището на гр. ***, местност Т., представляваща имот № 418014 по плана за земеразделяне, при граници и съседи: имот № 418008 - нива на П.М.С., имот № 418007 - нива на З.М.И., имот № 418006 — нива на З.З.Г., имот № 418005 - нива на М.З.Б., имот № 418004 - нива на С.Д.Д., имот № 418003 - нива на С.Д.С., имот № 418002 - нива на С.П.Х.; имот № 418001 - нива на наследниците на С.Х.Б., имот № 000872 - път I клас Държавна собственост, имот № 418015 - нива на наследниците на К.К.Н., имот № 1428 - полски път Общинска собственост, имот № 418013 - нива на наследниците на Д.П.П.. Съгласно Скица 15- 860322/20.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 7995 кв. м. и е с идентификатор 72165.418.14 при съседи имоти с идентификатори - 72165.418.4, 72165.418.5, 72165.418.6, 72165.418.7, 72165.418.8, 72165.418.13, 72165.418.428, 72165.18.15,

72165.418.872, 72165.418.1, 72165.418.2, 72165.418.3. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. №№ 7004014288/22.10.19г. е в размер на 783,50лв.

Съгласно действащите правила на Закона за наследството и тъй като въпросните земеделски земи били лична собственост на баща им, като след смъртта му неговата съпруга и страните по делото наследяват по 1/3 идеални части от тези имоти.

Майката на страните Ц.С.Г. починала на **, като след смъртта си оставила в наследство недвижими имоти:

- притежаваните от нея 2/3 идеални части от гореописаното дворно място и намиращите се в него сгради, както и следните земи, намиращи се в землището на гр. ***, а именно:

Лозе с площ от 2,390 дка., пета категория, находяща се в землището на гр. ***, с ЕКНМ 72165, местност "Ш.", представляваща имот № 395046, при граници и съседни имот № 395035 - лозе на М.Д.М., имот № 001408 - полски път на общината, имот № 395047 - лозе на Х.С.Х., имот № 395012 - лозе на Й.И.Б., имот № 395011 - лозе на М.П.Ч.. Съгласно Скица № 15-870092/25.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 2390 кв. м. и е с идентификатор 72165.395.46, при съседни имоти с идентификатори - 72165.395.11, 72165.395.12, 72165.395.47, 72165.395.408, 72165.395.35, 72165.395.10. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 387,20лв.

Нива с площ от 5,698 дка., пета категория находяща се в землището на гр. ***, с ЕКНМ 72165, местност Симанов кладенец, представляваща имот № 403015, при граници и съседни имот № 403012 - нива на наследниците на И.П.К., имот № 001411 - полски път на общината, имот № 403014 - нива на Х.С.Х., имот № 000648 - пасище, общинска мера на Община Т.. Съгласно Скица № 15-870094/25.09.19г. издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 5697 кв. м. и е с идентификатор 72165.403.15 при съседни имоти с идентификатори - 72165.403.16, 72165.403.648, 72165.403.411, 72165.403.12. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. №

7004014288/22.10.19г. е в размер на 502,50лв.

Нива с площ от 5,297 дка., пета категория находяща се в землището на гр. ***, с ЕКНМ 72165, местност Симанов кладенец, представляваща имот № 414046, при граници и съседни имот № 414010 - нива на С.Г.С., имот № 001421 - полски път на общината, имот № 403047 - нива на Х.С.Х., имот № 001420 - полски път на Общината. Съгласно Скица № 15-870092/25.09.19г. на поземлен имот издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 5296 кв. м. и е с идентификатор 72165.414.46 при съседни имоти с идентификатори - 72165.414.420, 72165.414.47, 72165.414.421, 72165.414.10. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 386,10 лв.

Нива с площ от 1/3 идеална част от 3,005 дка., десета категория находяща се в землището на с. О., с ЕКНМ 53847, местност Станчов дол, представляваща имот № 168012, при граници и съседни имот № 168011 - нива на наследниците на П.М.К., имот № 000611 - полски път на общината, имот № 168013 - нива на С.П.С., имот № 168009 - нива на наследниците на И.Н.Д., имот № 168008 нива на Д.Б.Д.. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014230/01.10.19г. е в размер на 21,60лв.

Нива с площ от 3,868 дка., шеста категория находяща се в землището на с. О., с ЕКНМ 53847, местност А., представляваща имот № 177013, при граници и съседни имот № 177012 - нива на М.С.П., № 177016 - нива на наследниците на И.Х.И., № 177004 - нива на наследниците на С. и И.С., имот № 177003 - нива на П.К.Б., имот № 000571 - полски път на общината.; Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № 7004014230/01.10.19г. е в размер на 282 лв.

Нива с площ от 3,998 дка., пета категория находяща се в землището на с. О., с ЕКНМ 53847, местност Симанов Кладенец, представляваща имот № 404005, при граници и съседни имот № 404028 - нива на Х.К.З., № 404020 - нива на С.С.В., № 404004 - нива Х.С.Х., имот № 404006 - нива на П.С.Г., имот № 001411 - полски път на общината. Съгласно Скица № 15- 870098/25.09.19г. на поземлен имот издадена от Служба по Геодезия, Картография и Кадастър гр. Сливен, процесният поземлен имот е с площ от 3998 кв. м. и е с

идентификатор 72165.404.5 при съседни имоти с идентификатори - 72165.403.411, 72165.404.6, 72165.404.28, 72165.404.20, 72165.404.4. Данъчната оценка на недвижимия имот съгласно Удостоверение за данъчна оценка изх. № № 7004014288/22.10.19г. е в размер на 352,60лв.

Данъчната оценка на всички гореописани имоти е 3608,10лв., а общата данъчна оценка на всички имоти предмет на иска е 47981,20 лв.

Майка им Ц.С.Г. била наследник по закон на 1/3 идеална част от наследството, останало от нейния баща и дядо на страните - С.Х.И., починал на 27.07.1977г. Същият бил собственик на недвижими имоти, които с Решение за възстановяване собствеността върху отнети гори и земи от горския фонд в землището на гр. Т. № 09/24.08.2000г. са възстановени на наследниците му - Х.С.Х. с ЕГН *****, М.С.П. с ЕГН - ***** и нашата майка и наследодателка Ц.С.Г.. Тези недвижими имоти представлявали Иглолистни гори намиращи в землището на гр. ***, а именно:

Иглолистна гора с площ от 3,100 декара находяща се в местността „Припека“, представляваща имот № 612022 при граници и съседни - имот с № 000737 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000710 - дърво на Община гр. Т., имот с № 612020 - Иглолистна гора на наследниците на Й.Г.С. и имот с № 612021 - Иглолистна гора на наследниците на М.П.К. при ограничения на собствеността - Да се използва съгласно Закона за горите и Правилника за приложение Закона за горите.;

Иглолистна гора с площ от 27,200 декара находяща се в местността „Сари Казал“, представляваща имот № 616003 при граници и съседни: - имот с № 616004 - Иглолистна гора на наследниците на С.И.К., имот с № 616005 - Иглолистна гора на наследниците на И.Б.К., имот с № 000896 - Полски път общинска собственост, имот с № 000732 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000896 - Полски път общинска собственост, имот с № 616002 - Иглолистна гора на наследниците на С.К.Б., имот с № 618003 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 618002 - залесена територия на Община гр. Т., имот с № 000766 - широколистна гора на Община гр. Т., имот с № 000729 - дърво на Община гр. Т., имот с № 000732 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000729 - дърво на Община гр. Т., имот с № 000732 - иглолистна гора на Община гр. Т., имот с № 000729 - дърво на Община гр. Т..

На датата 04.09.2019г. ответницата е представила пред нотариуса Искра

Тотева, документ наименован „саморъчно завещание”, по силата на който общият им наследодател - майката на страните Ц.С.Г. завещала през 2014г. цялото си имущество на ответницата ИВ. Г. Д.. На същата дата - 04.09.2019г. нотариус Тотева е съставила и Протокола за обявяване на саморъчно завещание, в който посочила, че наследодател ката им Ц.С.Г. направила универсално завещание, по силата на което завещала цялото си движимо и недвижимо имущество, което притежава на ответницата ИВ. Г. Д..

Ищцата сочи, че много преди да бъде съставен документа, наименован саморъчно завещание, майка им Ц.С.Г. имала здравословни проблеми, които не ѝ позволявали да действа разумно. Същата имала множество заболявания, сред които били деменция и мозъчна атрофия. Тези и другите ѝ заболявания налагали необходимост от постоянни грижи за нея. Тези грижи били извършвани от ищцата и нейните близки, като те започнали още през 2013 г., когато състоянието на майка им се влошило след смъртта на нейния съпруг баща им. Майка им често изпадала в състояние да не разсъждава нормално, липсвал ѝ здрав разум и дори на моменти не можела да разбира какво се случва с нея. В този период от време, ответницата извадила нова лична карта на майка им и започнала да получава полагаемата ѝ се пенсия, въпреки, че не полагала никакви грижи за нея. В действителност майка им Ц.Г. останала да живее при ищцата до смъртта си, като единствено ищцата полагала грижи за нея. По тези съображения счита, че въпросното завещание от 14.10.2014г., с което се уврежда правото ѝ да наследява, е направено от лице, което към момента на съставянето му не е било способно да завещава. В тази връзка счита завещанието за унищожавемо, като моли съдът да го прогласи да такова.

В случай, че съдът прецени, че към момента на съставянето му направеното завещание от общата им наследодателка същата е била способна да завещава, счита, че с така направеното завещание, с което наследодателката Ц.С.Г. е завещала на 14.10.2014г. цялото си имущество на ответницата - ИВ. Г. Д., е нарушена нейната запазена част от наследствената маса, за нея е налице правен интерес и поради което следва същата да ѝ бъде възстановена изцяло, чрез намаляване на завещателното разпореждане.

Безспорно е установено по делото, че майката на страните Ц.С.Г. е оставила в полза на ответницата саморъчно завещание от 14.10.2014г., общо по своя характер. Завещанието е автентично, написано и подписано от

завещателката. Спорно по делото е дали към момента на съставяне на завещанието-датата 14.10.2014г. завещателката е била способна да завещава.

В тази насока съдът приема, че претенцията за унищожаването на процесното завещание е изцяло основателна и доказана и съдът следва да уважи този иск, поради следните съображения:

Спорно по делото е дали към момента на съставяне на саморъчното завещание наследодателката Ц.Г. е страдала от някакво заболяване, поради което да не е била в състояние да разбира свойството и значението на извършваното от нея и да ръководи постъпките си.

За изясняване на горното обстоятелство по делото е представен обилен писмен доказателствен материал и са разпитани допуснатите и водени от страните по делото свидетели. От разпита на свидетелите М.Ш.М., А.С.П., и Т.Г.У., Д.Б.Ч., Ж.Г.С. и Д.Д.Р. се установява какво е било физическото и умствено състояние на общата наследодателка на страните по делото, както към момента на съставяне на процесното завещание, така и след него. Част от свидетелите посочиха за необичайно поведение на Ц.Г. - губила се е, не е знаела къде са намира, задавала е въпроси, които не са били нормални, губила е частично паметта си. Друга част от свидетелите пресъздадоха впечатленията си, че при водените с Ц.Г. разговори последната е била в кондиция и е демонстрирала добра памет. От приложените писмени доказателства се установява, че наследодателката на страните по делото към процесния период не е била в добро здравословно състояние. При прегледите на Ц.Г. е констатирано наличие на мозъчно заболяване със забавен мисловен процес, нарушена реч, хронологична и амнестична дезиорентация, халюцинации и други. Конкретно през 2016г. /две години след съставяне на процесното завещание/ при извършен преглед е констатирано, че Ц.Г. страда от тежка деменция. В експертно решение 158/20.01.2017г. на ТЕЛК към УМБАЛ „Проф. д-р Ст. Киркович“ АД С.З. също е прието, че Ц.Г. е в тежко здравословно състояние има множество заболявания, като едно от тях е деменция. В същото решение е посочено, че състоянието на Г. е от две-три години преди прегледа.

С оглед необходимостта от специални знания дали към момента на съставяне на процесното завещание Ц.Г. не е страдала от завещание и е можела да ръководи или не постъпките си, съответно да разбира или не

свойството и знанието на извършването от нея по делото са назначени три експертизи. Всеки един от експертите след запознаване с приложената по делото медицинска документация и свидетелски показания бе категоричен в отговора на поставените му въпроси. Всяка една назначена по делото експертиза прие, че към момента на съставяне на процесното завещание Ц.Г. е страдала от смесена корова и подкорова съдова деменция и предвид здравословното си състояние не е можела да ръководи постъпките си, респективно да разсъждава нормално.

По делото съдът намира, че са налице множество и многобройни достоверни и проверени в хода на процеса доказателства, че към относимия момент, а именно към датата на съставянето на процесното завещание 14.10.2014г., завещателката Ц.Г. е страдала именно от деменция или друго душевно заболяване, което действително е повлияло на способността ѝ да формира и изразява истинската си воля.

Съгласно специалната разпоредба на чл.43, ал.1 от ЗН Завещателното разпореждане е унищожаемо:

а) когато е направено от лице, което по време на съставянето му не е било способно да завещава, и

б) когато е направено поради грешка, насилие или измама. Според ал.(2) Грешката в мотива е причина за унищожение на завещателното разпореждане, когато мотивът е изразен в самото завещание и единствено поради него е направено разпореждането.

В тази насока съгласно Решение под № 244 от 31.I.1979 г. по гр. д. № 2578/78 г., I г. о. на ВС на РБ Неспособните да действуват разумно са лицата, които не са поставени под запрещение, но поради слабоумие, душевна болест или друга причина не са в състояние да разсъждават нормално, липсва им здравия разум и не могат да разбират и да ръководят постъпките си. В тази връзка според Решение под № 129 от 18.02.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1758/2008 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Мими Фурнаджиева Неспособността да се разбират или ръководят действията по [чл. 31 от ЗЗД](#) е налице, ако това се дължи на слабоумие или душевна болест, а липса на воля по смисъла на [чл. 26, ал. 2 ЗЗД](#) е налице, когато субектът не може да има правно валидна воля, защото е малолетен, поставен е под пълно запрещение или не е бил способен да изразява воля по причини, въвн от слабоумието и

душевната болест. В хипотезата на [чл. 31 от 33Д](#) лицето е формално дееспособно, защото към момента на сделката не е било поставено под запрещение. В мотивите на същото Решение е записано, че “Ищцата е била формално дееспособна, защото към момента на сделката не е била поставена под запрещение. Нейното волеизявление обаче е опорочено, защото изхожда от лице, което не е могло да разбира и ръководи действията си...”. Съобразно Решение под № 1000 от 25.01.2010 г. на ВКС по гр. д. № 2086/2008 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Любка Богданова Разпоредбата на [чл. 31 33Д](#) предполага лицето да е юридически дееспособно към момента на извършване на сделката, но да е било в състояние, което не му позволява да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си. Видно от Решение с № 771 от 9.10.2009 г. на ВКС по гр. д. № 1459/2008 г., I г. о., ГК, с докладчик съдията Теодора Гроздева По иск с правно основание [чл. 31 33Д](#) за унищожаване на сделка страните по сделката (включително и всички наследници на такива страни) са необходими другари по делото.

В мотивите на последното Решение е записано, че неоснователно е и твърдението, че необосновано въззивният съд е основал решението си на заключенията на експертизите, които се базирали на медицинска документация, която по време значително предхождала сключването на сделката. Действително, невъзможността на С. Й. да разбира свойството и значението на извършеното следва да бъде доказана към момента на сделката, която се иска да бъде унищожена. Обосновано въззивният съд е приел горепосоченото за доказано, тъй като от представената по делото медицинска документация (по-конкретно от решението на ТЕЛК от 12.01.1993 г.) е видно, че още преди сключване на сделката от 19.09.1994 г. (още в началото на 1993 г.) С. Й. е страдал от "мозъчна атеросклероза", довела до промяна на личността му и тъй като това заболяване е необратимо, в никакъв случай не може да се предполага, че след 1993 г. до 19.09.1994 г. би могло да настъпи подобряване на състоянието на болния.

Тъй като завещанието е едностранен акт, съдържащ волеизявлението на завещателката, по силата на разпоредбата на чл.44 33Д, за него са приложими и правилата относно договорите, но при стриктното и точно съблюдаване на специалната разпоредба на чл.43, ал.1 от ЗН. Съгласно чл.31, ал.1 33Д унищожаване е договорът, сключен от дееспособно лице, ако то при сключването му не е могло да разбира или да ръководи действията си.

Унищожаването на договора, сключен от дееспособно лице, което при сключването му не е могло да разбира или ръководи действията си може да се иска само приживе на лицето, чиято воля е опорочена. От това правило има две изключения, които са въведени с разпоредбата на чл.31 ал.2 ЗЗД. Съгласно тях унищожаването на такъв договор може да се иска от наследниците на сключилото го лице, ако преди смъртта на последното е било поискано поставянето му под запрещение или ако доказателството за недееспособността произлиза от същия договор. Настоящият случай не попада в никое от тези изключения. По делото няма спор, че приживе на Ц.Г. не е поискано поставянето ѝ под запрещение, т.е. тя е била дееспособна по смисъла на закона.

Но видно от заключението на първоначалната съдебно-психиатрична експертиза от датата 02.04.2020 год., изготвена от вещото лице д-р Радка Ботева Джелебова, /листи 143 -149 от първоначалното гр. д. с № 5874/2019 год. на СТРС/ гореизложените данни в мотивната част на експертизата недвусмислено сочат, че осв. Ц.Г. е страдала от Мултиинфарктна деменция.

Деменцията е синдром, дължащ се на болест на мозъка, обикновено от хронично и прогресиращо естество, при който се увреждат множество висши корови функции, включително памет, мислене, ориентация, разбиране, смятане, възможност за заучаване, език и съждение. Съзнанието не е помрачено. Деменцията предизвиква дефинитивно снижение на интелектуалните функции и разстройва изпълнението на ежедневните дейности на личния бит като миене, обличане, хранене, хигиена, физиологични нужди, тоалет.

Според причината за заболяването има различни по вид деменции. В случая анамнезните данни за дългогодишна хипертония, данните от компютърно-томографското изследване за мултиинфарктна енцефалопатия и някои детайли от клиничното протичане- например- внезапна загуба на равновесие и падане дават основание да се приеме, че осв. е страдала от Смесена корова и подкорова съдова деменция. Мултиинфарктна енцефалопатия. При този тип деменция след поредица от различни по тежест исхемични епизоди се образуват лакуни /огнища/ на демиелинизация в мозъчния паренхим. Последиците от множеството по-леки инсулти кумулират. Това води до прогресивно засилващо се нарушение на

когнитивните и ексекутивните функции-т.е. на способностите за разбиране, осмисляне, планиране и организиране на собственото поведение и прогнозиране на последиците от извършените действия. В началния етап на заболяването болните са раздразнителни или апатични, нуждаят се от помощ и грижи за справяне с обичайни битови дейности, стават лесно внушаеми и манипулируеми от околните. Заболяването има по-протрахиран ход в сравнение с деменциите, предизвикани от дегенеративни промени в мозъка /напр. Болест на Алцхаймер/.

В конкретния случай още при първия преглед от психиатър през м. 09.14 год. е констатиран напреднал дементен процес, изразяващ се в обща забавеност, дезориентация, делириозни епизоди, а следващите прегледи ясно говорят за неговото прогресиране и задълбочаване до степен на пълен психичен разпад, описан в решението на ТЕЛК №158/20.01.17 г..

Приложените медицински документи ясно дават основание да се приеме, че осв. Ц.Г. е страдала от Смесена корова и подкорова съдова деменция. Мозъчна атрофия.

Мултиинфарктна енцефалопатия. Началото на това заболяване имайки предвид хода на протичането му е преди м. септември 2014 година.

Предвид здравословното си състояние Ц.Г. не е била в състояние да разбира и ръководи постъпките си, респективно не е можела да разсъждава нормално. Именно въз основа на тези констатции вещото лице д-р Джелебова е категорична в ЗАКЛЮЧЕНИЕТО си, че към датата на съставяне на завещанието осв. Ц.С.Г. е страдала от Смесена корова и подкорова съдова деменция. Осв. не е можела предвид здравословното си състояние да разбира и ръководи постъпките си, респективно да разсъждава нормално.

Същите обстоятелства изцяло се потвърждават и от повторната двойна посмъртна съдебно психиатрична експертиза от датата 07.09.2020 год., изготвена от вещото лице д-р Златка Минчева Димитрова и вещото лице д-р Детелина Йорданов Комсийска, /листи 184 -193 от първоначалното гр. д. с № 5874/2019 год. на СТРС/, като данните в мотивната част на експертизата недвусмислено сочат, че осв. Ц.Г. е страдала от Смесена корова и подкорова съдова деменция. Мозъчна атрофия Мултиинфарктна енцефалопатия. Като се има предвид хода и етапите на протичането на психичното заболяване, тези две вещи лица считат, че началото на това заболяване е категорично преди

датата на съставянето на това завещание. Към датата на съставянето на завещанието 14.10.2014 год. осв. Ц.Г. е страдала от Смесена корова и подкорова съдова деменция. Осв. не е можела предвид здравословното си състояние, не е могла да действа разумно, да разбира свойството и значението на постъпките си и техните последици, както и да ръководи постъпките си, респективно да разсъждава нормално при съставянето на завещанието на 14.10.2014 год.

Същите обстоятелства изцяло се потвърждават изцяло и от заключението на повторната тройна посмъртна съдебно психиатрична и неврологична експертиза от датата 26.08.2021 год., изготвена от вещите лица д-р Емилия Господинова Кондева- психиатър в Амбулатория за СИМП по психиатрия, гр. Сливен, ул.”Марин Дринов” №7 и Росица Иванова Миндова-психолог, гр. Сливен, ул. „Асен Златаров” № 28 и д-р Таня Борисова Белева -невролог в МБАЛ „Х. Димитър“ гр.Сливен /листи 217 -233 от първоначалното гр. д. с № 5874/2019 год. на СТРС/. Видно от същото тройно заключение Към датата на съставяне на завещанието Ц.С. Г. е страдала от СЪДОВА ДЕМЕНЦИЯ. Предвид здравословното си състояние - влошените когнитивни и ексекутивни функции , не е била в състояние да разбира и ръководи постъпките си, респективно да разсъждава нормално.

Съгласно чл.43, ал.1, б.”а” от ЗН основанията за недееспособността на завещателката трябва да следват не само от самото завещание, но и от другите обстоятелства, относно нейното психично здраве и състояние, което безспорно е било сериозно влошено към момента на извършването на процесното саморъчно завещание на датата 14.10.2014 год. Предвид това медицинските документи, горесцитираните три съдебно-медицинските експертизи и свидетелските показания се явяват относими към този съдебен спор, именно съобразно специалната разпоредба на чл.43, ал.1, б. “а” от ЗН, поради което съдът следва да ги вземе предвид, именно като относимите доказателства относно действителното здравословно състояние на завещателката, съответно недееспособността на завещателката, предвид здравословното си състояние, като същата към момента на извършването му, не е могла да действа разумно, да разбира свойството и значението на постъпките си и техните последици, както и не е можела да ръководи и постъпките си, респективно да разсъждава нормално при съставянето на завещанието на 14.10.2014 год.

За пълнота, съдът следва да посочи и обстоятелството, че по делото се събраха категоричните и убедителни доказателства, че именно към момента на съставянето на завещанието – датата 14.10.2014 год. завещателката Ц.Г. е страдала от корова и подкорова съдова деменция и Мозъчна атрофия. Медицинските експертизи, макар и да са изпълнени пост мортем и без нито един медицински документ, издаден към момента на съставяне на завещанието, изразяват категоричното и непротиворечиво мнение, че завещателката е лице, което по време на съставянето му не е било способно да завещава, и е страдала от тежка душевна болест.

С оглед правилата на процеса и разпределението на доказателствената тежест, ищцата е тази, която следва при условията на пълно и пряко доказване, да установи твърдените от нея обстоятелства за неспособност на завещателката да завещава към конкретния момент на съставяне на завещанието и съобразно чл.31 ал.2 ЗЗД, което е осъществено от нея по делото, по един убедителен и категоричен начин.

По всяка една от горепосочените три експертизи, експертите са защитили заключението си, като са отговаряли обосновано, подробно и логично на всички поставени въпроси.

При изслушването на последната експертиза са били дадени професионалните компетентни отговори на основните възражения на ответницата. Така например на възражението, че експертите не били прегледали освидетелстваната, е бил даден отговор, че предвид спецификата на делото това е невъзможно и че отговорите са изготвени най-вече на писмените доказателства по делото. Било е изрично посочено, както в експертизата, така и при отговорите на поставените въпроси, че при заболяването деменция често болните демонстрират добра памет, както и че близките не могат да забележат някакъв проблем. Експертите посочват в експертизата, че съгласно “регресионния закон на Рибо” заличаването на спомените върви от новите към старите, което обяснява наличието на възприетата от свидетелите и демонстрирана добра памет за минали събития от страна на Ц.Г..

Следва да се коментира и че конкретно за общата наследодателка на страните по делото, при изслушване на последната експертиза експертите, както и предходните такива са били повече от категорични, че с оглед

констатираната през 2016г. тежка степен на деменция, към датата на съставяне на процесното завещание, наследодателката Ц.Г. е била в невъзможност да ръководи постъпките си и да разбира свойството и значението на извършваното от нея. В експертизата са развити хипотезите, касаещи когнитивните функции на Ц.Н. в случаите на ниска и висока степен на образованост. И при двете нива на образованост експертите са категорични, че наследодателката на страните е била в невъзможността да разбира свойството и значението на извършваното от нея и да ръководи постъпките си към момента на съставяне на процесното завещание. Ответната страна направи възражение в хода на изслушване на експертизата, че заболяването деменция е открито през 2016г. Тук следва да се отбележи, че ответната страна явно бърка понятията откриване и възникване на заболяване. В тази връзка експертите компетентно поясниха пред съда, че въпросното заболяване деменция не възниква изведнъж, то се развива с течение на времето и че в конкретния случай, имайки предвид професионалния си опит и медицинска теория и практика, след като заболяването на Ц.Н. е открито през 2016г., то предвид неговата степен на развитие са направили извод, че то е възникнало в един много по-ранен период, както и че към датата на изготвяне на процесното завещание Ц.Н. е била до такава степен болна, че не е можела да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си, независимо от демонстрираната от нея добра памет.

Налага се категоричния извод, че с оглед на гореизложеното, съдът следва да приеме, че в хода на съдебното производство безспорно е установено, че към датата на изготвяне и подписване на процесното завещание Ц.Н., като обща наследодателка и майка на страните по настоящото дело, е страдала от заболяване - съдова деменция, което ѝ е пречило да разбира свойството и значението на извършваното от нея и да ръководи постъпките си, респективно да разсъждава нормално. Ищцата е доказала по един безспорен начин претенцията си, поради което съдът със съдебния си акт следва да постанови решение, с което да унищожи направеното на 14.10.14г. саморъчно завещание от Ц.С.Г..

Тъй като главният иск е основателен и доказан, съд следва със съдебния си акт, да не се произнася по евентуалния иск за намаляването на завещателното разпореждане и за възстановяване изцяло на ищцата нейната запазена част от наследствената маса, останала от общата наследодателка на

страните по делото и която е нарушена с процесното завещание, с което наследодателката Ц.С.Г. е завещала на 14.10.2014г. цялото си имущество на ответницата ИВ. Г. Д..

С оглед на гореизложените съображения и доводи и същевременно с това и на събраните и проверени в хода на процеса както писмени, така и гласни доказателства, а също така и заключенията на вещите лица съдът счита, че така предявеният иск по чл.43, ал.1, б."а" от ЗН се явява основателен и доказан и като такъв следва да бъде изцяло уважен, ведно със законните последици от това.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК ответницата следва да бъде осъдена да заплати на ищцата направените от последната разноси по делото общо в размер на 2922 лева, от които сумата от 2000 лева адвокатското възнаграждение, заплатено на един адвокат за процесуалното представителство пред съда, ДТ за завеждането на иска в размер на 511 лева, сумата от 366 лева възнаграждения за вещите лица, заплатени от ищцата, както и сумата от 45 лв., представляваща направените деловодни разноси – ДТ за вписването на ИМ, за които е представен и списък на разноските по чл.80 от ГПК по гр. дело под № 5874/2019 г.

Ето защо предвид всички гореизложени мотиви и на основание чл. 43, ал.1, б."а" от ЗН, първоинстанционният Окръжен съд- гр.С.З.

РЕШИ:

унищожава направеното на датата 14.10.2014г. саморъчно завещание, извършено от Ц.С.Г. б.ж. на гр. С.З., починала на ** год. с ЕГН *****, тъй като е направено от лице, което по време на съставянето му не е било способно да завещава.

ОСЪЖДА ответницата ИВ. Г. Д., ЕГН ***** от с.-Л., общ.С.З., да заплати на ищцата СТ. Г. Р., с ЕГН ***** от гр. С.З., ***, със съдебен адрес чрез пълномощника си адв. Ч. от Адв. колегия С.З. със служебен адрес гр. С.З., ул. "Димитър Наумов" № 70, офис "Е", сумата в размер на 2922 лева /две хиляди и деветстотин и двадесет и два лева/, представляващи направените от ищцата разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в 2-седмичен срок от връчването му

на всяка от страните с въззивна жалба чрез Окръжен съд- гр.С.З. пред Апелативен съд- гр.Пловдив.

Съдия при Окръжен съд – С.З.: _____